

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства енергетики
України

_____ 2025 року № _____

**Методика
оцінки потенціалу енергоефективності газотранспортної системи,
системи передачі електричної енергії, газорозподільної системи, системи
розподілу електричної енергії**

I. Загальні положення

1. Ця Методика визначає порядок проведення оцінки потенціалу енергоефективності газотранспортної системи (далі – ГТС), системи передачі електричної енергії, газорозподільної системи (далі – ГРМ), системи розподілу електричної енергії (далі – оцінка потенціалу енергоефективності).

2. У цій Методиці терміни вживаються у таких значеннях:

звіт про результати оцінки потенціалу енергоефективності – це документ, який готує Держенергоефективності на підставі затверджених оцінок потенціалу енергоефективності, які містять інформацію про результати оцінки потенціалу енергоефективності ГТС, системи передачі електричної енергії, ГРМ, системи розподілу електричної енергії в Україні та оприлюднює його на своєму офіційному вебсайті;

оператори – оператор ГТС, оператор системи передачі електричної енергії, оператор ГРМ, оператор системи розподілу електричної енергії;

оцінка потенціалу енергоефективності – це документ, який готує оператор з метою оцінки потенціалу енергоефективності ГТС, ГРМ, системи передачі/розподілу електричної енергії, зміст та порядок проведення якого регулюється цією Методикою.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про енергетичну ефективність», «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу», «Про альтернативні джерела енергії», Кодексу систем розподілу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 310, Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2493, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1378/27823.

II. Загальні вимоги до операторів щодо енергоефективності та розроблення оцінки потенціалу енергоефективності

1. Оператори мають обов'язок надавати перевагу економічно доцільним енергоефективним заходам, які зменшують попит на енергію, при розробленні планів розвитку ГТС, ГРМ, системи передачі/розподілу електричної енергії, оцінки потенціалу енергоефективності та інвестиційних програм.

З метою обґрунтованого прийняття рішень щодо вибору енергоефективних заходів, оператори повинні керуватися чітко визначеними критеріями економічної доцільності, які включають:

вартісна ефективність – співвідношення витрат на реалізацію заходу та очікуваної економії енергії, що виражається у вартості за одиницю зекономленої енергії (наприклад, грн/кВт·год або грн/м³ природного газу);

рівень окупності інвестицій – період, за який інвестиції в енергоефективний захід окупаються за рахунок зниження витрат на енергію;

технічна здійсненність – відповідність технічних рішень, що пропонуються, існуючій інфраструктурі та можливостям її модернізації;

економічний ефект – загальний вплив заходу на економіку оператора, включаючи довгострокові вигоди від зниження витрат на енергію, підвищення надійності системи та зменшення експлуатаційних витрат.

2. Оцінка потенціалу енергоефективності є інструментом довгострокового планування підвищення енергоефективності ГТС, системи передачі електричної енергії, ГРМ, системи розподілу електричної енергії.

3. Оцінка потенціалу енергоефективності розробляється операторами на основі комплексного аналізу існуючого стану енергоефективності у відповідних сферах та необхідних заходів для підвищення енергоефективності.

4. Розроблення оцінки потенціалу енергоефективності проводиться з урахуванням:

Закону України «Про енергетичну ефективність»;

Закону України «Про ринок електричної енергії»;

Закону України «Про ринок природного газу»;

Енергетичної стратегії України на період до 2050 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України, від 21 квітня 2023 року № 373-р (далі – Енергетична стратегія України);

Концепції впровадження «розумних мереж» в Україні до 2035 року схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України, від 14 жовтня 2022 року № 908-р (далі – Концепція впровадження «розумних мереж» в Україні);

Плану заходів щодо реалізації Концепції впровадження «розумних мереж» в Україні до 2035 року затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України,

від 14 жовтня 2022 року № 908-р (далі – План заходів щодо реалізації Концепції впровадження «розумних мереж» в Україні);

Плану заходів з реалізації у 2021–2023 роках Національного плану дій з енергоефективності на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України, від 29 грудня 2021 року № 1803-р (далі – Національний план дій з енергоефективності);

Кодексу системи передачі, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 309;

Кодексу систем розподілу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 310;

Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2493, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1378/27823;

Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2494, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1379/27824;

інших програмних документів, схвалених (затверджених) Кабінетом Міністрів України, у сферах забезпечення енергоефективності в електроенергетиці та газовій сфері;

планів розвитку ГТС, ГРМ, системи передачі/розподілу електричної енергії, схвалених/затверджених відповідно до вимог, які визначені у Законах України «Про ринок електричної енергії», «Про ринок природного газу», а саме:

плану розвитку системи передачі на наступні 10 років – для оператора системи передачі електричної енергії;

плану розвитку ГТС на наступні 10 років – для оператора ГТС;

планів розвитку системи розподілу на наступні 5 років – для операторів систем розподілу електричної енергії;

планів розвитку ГРМ на наступні 10 років – для операторів ГРМ.

Також оцінка енергоефективності повинна враховувати плани та заходи, які будуть розроблені для відновлення функціонування об'єднаної енергетичної системи України (далі – ОЕС України) після закінчення бойових дій.

5. Оцінка потенціалу енергоефективності розробляється операторами на період 5 років.

Розроблення наступної оцінки енергоефективності розпочинається не пізніше ніж за 20 місяців до завершення періоду дії чинної оцінки.

6. Метою оцінки потенціалу енергоефективності є планування найбільш економічно ефективних заходів з підвищення енергоефективності ГТС, ГРМ, системи передачі/розподілу електричної енергії, що зменшують обсяг використання енергетичних ресурсів при транспортуванні/розподілі природного газу та при передачі/розподілі електричної енергії та дозволяють досягти цільових показників зменшення використання енергетичних ресурсів при транспортуванні/розподілі природного газу та при передачі/розподілі електричної енергії.

III. Порядок розроблення оцінки потенціалу енергоефективності

1. Розроблення оцінки потенціалу енергоефективності складається з таких етапів:

- ініціювання розробки оцінки потенціалу енергоефективності;
- збір даних;
- аналіз зібраних даних;
- розроблення проєкту оцінки потенціалу енергоефективності;
- подання, розгляд та затвердження оцінки потенціалу енергоефективності.

2. Етап ініціювання розробки оцінки потенціалу енергоефективності здійснюється відповідно до Закону України «Про енергетичну ефективність» шляхом прийняття оператором рішення щодо розробки оцінки потенціалу енергоефективності. Рішення щодо розробки оцінки потенціалу енергоефективності повинно містити інформацію про:

- початок розробки оцінки;
- час на розробку;
- найменування посади, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) відповідальної особи за розробку оцінки від підрозділу оператора.

Інформація про прийняте рішення оприлюднюється на офіційному вебсайті оператора.

Кожен з операторів може прийняти рішення про створення робочої групи з підготовки оцінки потенціалу енергоефективності із залученням незалежних експертних організацій (експертів) та зацікавлених сторін, склад та положення про порядок її роботи якої затверджується внутрішнім розпорядчим документом оператора, та підлягає оприлюдненню на офіційних вебсайтах операторів.

До розробки оцінки потенціалу енергоефективності можуть залучатися зовнішні експерти (установи, організації), у тому числі в рамках проєктів або програм міжнародної технічної допомоги. У такому випадку виконання таких послуг в рамках проєктів або програм міжнародної технічної допомоги має здійснюватися відповідно до вимог цієї Методики та технічного завдання, затвердженого оператором.

3. Етап збору даних здійснюється з метою накопичення необхідної для розроблення оцінки потенціалу енергоефективності інформації у достатньому обсязі та належної якості.

Збір даних здійснюється шляхом складення переліку необхідних для збору даних, визначення джерел їх отримання та направлення запитів.

За результатами етапу збору внутрішніх та вихідних даних має бути забезпечено збір інформації оператором щодо:

стратегічних документів загальнодержавного рівня (зокрема Енергетична стратегія України, Національний план дій з енергоефективності, Концепція впровадження «розумних мереж» в Україні та План заходів щодо реалізації Концепції впровадження «розумних мереж» в Україні тощо), які безпосередньо або опосередковано стосуються питань енергоефективності в ГТС, ГРМ, системі передачі/розподілу електричної енергії;

сценаріїв розвитку економіки (базовий, оптимістичний та песимістичний);
структури споживання електроенергії/природного газу та її розвиток;
розвитку та інтеграції енергетичних ринків;
плану розвитку ГТС, ГРМ, системи передачі/розподілу електричної енергії;
проектів з розвитку генеруючих потужностей електроенергії/видобутку природного газу, які реалізуються або заплановані до реалізації;

діючих цін/тарифів на електричну енергію/природний газ та прогнозів щодо їх змін;

планів щодо виводу генеруючих потужностей електроенергії/установок з видобутку природного газу з експлуатації (консервація, демонтаж);

планів (прогнозів) щодо застосування заходів управління попитом;
проектів з розвитку ГТС, ГРМ, системи передачі/розподілу електричної енергії, які реалізуються або заплановані до реалізації;

потреб щодо резервів для забезпечення операційної безпеки ГТС, ГРМ, системи передачі/розподілу електричної енергії;

проектів/прогнозів з розвитку газової інфраструктури та її використання;
власних припущень (оцінок) щодо можливих змін прогнозних балансів потужності та електричної енергії ОЕС України/балансів видобутку природного газу;

планів та заходів, які будуть розроблені щодо відновлення функціонування ОЕС України після закінчення бойових дій;

зовнішньополітичних та зовнішньоекономічних чинників, які є визначальними для розвитку електроенергетичного та газового секторів;

іншої інформації, яка необхідна для аналізу даних і розроблення оцінки потенціалу енергоефективності.

Зібрані дані зберігаються оператором у машиночитному форматі протягом всього періоду дії оцінки потенціалу енергоефективності та використовуються для розроблення наступних оцінок потенціалу енергоефективності.

4. Етап аналізу зібраних даних здійснюється з метою опрацювання та систематизації зібраних внутрішніх та вихідних даних, проведення відповідних розрахунків, їх інтерпретації та формування висновків щодо необхідних заходів з підвищення енергоефективності.

Аналіз зібраних даних здійснюється шляхом:

аналізу рівня реалізації підходу з надання переваги енергоефективності, що визначений в розділі II цієї Методики, при складанні планів розвитку та інвестиційних програм ГТС, ГРМ, системи передачі/розподілу електричної енергії;

аналізу завершених, поточних і запланованих інвестиційних програм і проєктів (у тому числі за участі міжнародних фінансових організацій), направлених на підвищення енергоефективності у ГТС, ГРМ, системі передачі/розподілу електричної енергії;

аналізу поточного рівня технологічних втрат/витрат та інших факторів, що впливають на енергоефективність у ГТС, ГРМ, системі передачі/розподілу електричної енергії та причин їх виникнення;

аналізу обмежень для реалізації заходів з підвищення енергоефективності у ГТС, ГРМ, системі передачі/розподілу електричної енергії;

Swot-аналізу підвищення енергоефективності ГТС, системи передачі електричної енергії, ГРМ, системи розподілу електричної енергії, форма якого наведена у додатку 1 до цієї Методики (далі – Swot-аналіз);

аналізу витрат і вигід для вибору найбільш економічно ефективних заходів підвищення енергоефективності у ГТС, ГРМ, системі передачі/розподілу електричної енергії;

інших видів аналізу (за потреби).

Оператор системи передачі та оператори систем розподілу електроенергії додатково здійснюють аналіз зібраних даних щодо показників енергоефективності діяльності керування навантаженням і забезпечення оперативної сумісності, а також доступу до мереж для споживачів (у тому числі активних споживачів) електричної енергії, у тому числі енергетичних кооперативів, приватних домогосподарств, генеруючі установки яких виробляють електричну енергію з відновлюваних (альтернативних) джерел енергії, та/або споживачів (у тому числі активних споживачів), які встановили установки зберігання енергії.

При аналізі рівня реалізації підходу з надання переваги енергоефективності при складанні планів розвитку та інвестиційних програм ГТС, ГРМ, системи передачі/розподілу електричної енергії зазначається рівень виконання даного підходу («повний», «частковий», «відсутній») з посиланням на відповідні заходи з підвищення енергоефективності в даних документах. У разі повної або часткової відсутності виконання вказаного підходу, вказуються причини та фактори, що зумовили повне або часткове невиконання та надаються рекомендації заходів, які необхідні для повного виконання вказаного підходу.

При аналізі завершених, поточних і запланованих інвестиційних програм і проєктів (у тому числі за участі міжнародних фінансових організацій), враховуються вартісні показники, що виражаються у мільйонах гривень (за потреби – додатково в тисячах євро) з урахуванням чинних на відповідний період цін/тарифів на електроенергію/природний газ. При розрахунках відповідних показників вартості у майбутньому враховуються прогнози зміни цін/тарифів на електроенергію/природний газ.

При аналізі поточного рівня технологічних втрат/витрат та інших факторів, що впливають на енергоефективність, враховуються показники втрат/витрат при транспортуванні/розподілі природного газу та при передачі/розподілі електричної енергії та споживання електроенергії/природного газу, що приводяться до МВт·год. Розрахунок втрат/витрат електричної енергії та втрат/витрат природного газу проводиться з урахуванням, зокрема:

розрахунки втрат/витрат електричної енергії при передачі/розподілі здійснюються згідно з і Методичними рекомендаціями визначення технологічних витрат електричної енергії в трансформаторах і лініях електропередавання, затверджені наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 21 червня 2013 року № 399;

розрахунки втрат/витрат природного газу в ГРМ здійснюються відповідно до Методики визначення розмірів нормативних та виробничо-технологічних втрат/витрат природного газу при здійсненні розподілу природного газу, затверджені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 06 листопада 2020 року № 2033 (далі – Методика визначення розмірів), однак Методика визначення розмірів не враховує специфіку ГТС та розроблена для мереж низького тиску, у зв'язку з цим розрахунки втрат/витрат природного газу в ГТС будуть здійснюватися на основі нормативно-правового акту, який розробляється Міненерго.

Під час аналізу обмежень для реалізації заходів з підвищення енергоефективності у ГТС, ГРМ, системі передачі/розподілу електричної енергії визначаються:

- нормативні та правові обмеження на державному та місцевому рівнях;
- фінансові обмеження та спроможності оператора;
- людські обмеження та спроможності оператора;
- матеріально-технічні та ринкові обмеження оператора.

Аналітичний метод Swot-аналізу, використовується для оцінювання внутрішніх (сильні та слабкі сторони) і зовнішніх факторів (можливості та загрози) впливу на підвищення енергоефективності у ГТС, ГРМ, системі передачі/розподілу електричної енергії, де:

сильні сторони – наявні внутрішні позитивні фактори або ресурси оператора, які можуть бути використані для підвищення енергоефективності;

слабкі сторони – наявні внутрішні негативні фактори оператора, усунення яких сприятиме підвищенню енергоефективності;

можливості – наявні або найбільш ймовірні позитивні фактори зовнішнього впливу, які можна використати оператором для підвищення енергоефективності;

загрози – наявні або найбільш ймовірні негативні фактори зовнішнього впливу, усунення яких сприятиме підвищенню енергоефективності.

При аналізі витрат/вигід для вибору найбільш економічно ефективних заходів підвищення енергоефективності враховуються всі доступні технології і ресурси, які спрямовані на зменшення використання енергетичних ресурсів. При цьому враховуються категорії пріоритетних заходів для ГТС, ГРМ, системи передачі/розподілу електричної енергії, що визначені в цій Методиці.

Категорії пріоритетних заходів в оцінці енергоефективності повинні бути направлені на:

1) систему передачі електроенергії:

зниження технологічних витрат електроенергії на її передачу в електричних мережах та комерційних витрат електроенергії;

впровадження систем управління попитом (demand response management);

впровадження систем інтелектуального обліку електроенергії;

впровадження елементів «розумних мереж» з урахуванням положень Концепції впровадження «розумних мереж» в Україні та Плану заходів з реалізації Концепції впровадження «розумних мереж» в Україні;

інтеграцію відновлювальних джерел енергії та установок із зберігання електроенергії;

2) систему розподілу електроенергії:

зниження технологічних витрат електроенергії на її розподіл в електричних мережах та комерційних витрат електроенергії;

впровадження систем управління попитом (demand response management);

впровадження систем інтелектуального обліку електроенергії;

впровадження елементів «розумних мереж» з урахуванням положень Концепції впровадження «розумних мереж» в Україні та Плану заходів щодо реалізації Концепції впровадження «розумних мереж» в Україні;

підвищення енергоефективності роботи розподільних електромереж шляхом їх реконфігурації, автоматизації та підвищення рівня середньої напруги;

підвищення енергоефективності при керуванні навантаженнями і забезпеченні оперативної сумісності;

інтеграцію до системи розподілу розподіленої генерації, у тому числі виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії з використанням альтернативних джерел енергії та установок із зберігання електроенергії;

полегшення доступу до системи розподілу для агрегаторів менших кінцевих споживачів (наприклад, побутових кінцевих споживачів);

3) ГТС:

впровадження ефективних технологій та методів транспортування природного газу з мінімізацією виробничо-технологічні витрат та втрат;

впровадження систем автоматизованого моніторингу та діагностики стану ГТС для виявлення та усунення пошкоджень та витоків природного газу;

впровадження систем автоматизованого моніторингу та контролю за тиском та якістю природного газу;

розширення ГТС для підвищення її пропускної здатності та ефективності;

4) ГРМ:

впровадження ефективних методів та технологій управління роботою ГРМ з метою зниження технологічних втрат та підвищення ефективності її роботи;

впровадження систем автоматизованого моніторингу та діагностики стану ГРМ для виявлення та усунення пошкоджень та витоків природного газу;

впровадження систем автоматизованого моніторингу та контролю за тиском та якістю природного газу;

здійснення заходів з модернізації та удосконалення існуючих мереж та споруд з метою забезпечення їхньої безпеки та надійності експлуатації;

розширення та модернізація ГРМ з метою забезпечення можливості підключення нових споживачів природного газу та їхнього ефективного обслуговування.

За результатами виконаного аналізу зібраних даних формуються висновки, здійснюється ранжування та визначення пріоритетних заходів з підвищення енергоефективності.

5. Етап розроблення проєкту оцінки потенціалу енергоефективності здійснюється операторами з метою формування оцінки потенціалу енергоефективності та формування каталогу проєктів з підвищення енергоефективності з графіком їх реалізації та фінансовим планом.

Проєкт оцінки потенціалу енергоефективності містить:

інформацію про стан енергоефективності у ГТС, ГРМ, системі передачі/розподілу електричної енергії;

проєкти з підвищення енергоефективності;

очікувані результати;

організацію виконання та фінансування проєктів з підвищення енергоефективності.

Проєкт оцінки потенціалу енергоефективності складається відповідно до вимог розділу IV цієї Методики.

Проєкти з підвищення енергоефективності повинні передбачати капітальні вкладення у покращення енергетичних характеристик об'єктів електроенергетичної/газової інфраструктури, створення та/або енергетичну модернізацію ГТС, ГРМ, системи передачі/розподілу електричної енергії для

підвищення енергоефективності (у тому числі розроблення прийнятних для фінансових установ попередніх техніко-економічних обґрунтувань інвестиційних проєктів).

При розробленні проєктів з підвищення енергоефективності беруться до уваги категорії пріоритетних заходів, що визначені у розділі III цієї Методики. Кожен проєкт з підвищення енергоефективності повинен бути віднесений до відповідної категорії пріоритетних заходів.

При розробленні проєктів з підвищення енергоефективності також беруться до уваги:

- поточний технічний стан об'єкта (системи) або групи об'єктів (систем);
- необхідність запровадження або вдосконалення систем автоматичного енергомоніторингу та управління енергоспоживанням на об'єктах;
- витрати на сертифікацію енергоефективності (за потреби), енергетичний аудит, техніко-економічне обґрунтування, проєктування;
- витрати на матеріали, обладнання, роботи та послуги, які необхідні для реалізації проєктів;
- витрати на майбутню експлуатацію та обслуговування об'єкта (системи) або групи об'єктів (систем).

До основних очікуваних показників проєктів з підвищення енергоефективності відносяться:

- період реалізації проєкту;
- кількісні показники (обсяги) реалізації проєкту;
- обсяг фінансування (капітальні витрати), виражений у мільйонах гривень (з урахуванням податку на додану вартість), додатково – у тисячах євро;
- загальний обсяг економії енергії (економії природного газу або електричної енергії), виражений у МВт·год/рік;
- питомі капітальні витрати, виражені у гривень/кВт·год, додатково – у євро/кВт·год.

Питомі капітальні витрати проєкту з підвищення енергоефективності визначаються як відношення обсягу фінансування проєкту до загального обсягу річної економії енергії (природного газу або електричної енергії), та виражаються у гривень/кВт·год (євро/кВт·год).

Детальний опис та очікувані техніко-економічні показники проєктів з підвищення енергоефективності наводяться у додатку до оцінки потенціалу енергоефективності «Каталог проєктів з підвищення енергоефективності» з метою їх представлення банкам, міжнародним фінансовим організаціям та потенційним інвесторам.

Визначаються можливі шляхи та джерела фінансування проєктів з підвищення енергоефективності, визначаються потенційні партнери (у тому числі міжнародні фінансові організації), розробляються організаційні блок-схеми із зазначенням основних учасників, які забезпечують реалізацію проєктів з підвищення енергоефективності та подальшу ефективну експлуатацію

відповідних об'єктів (систем). Потреби у фінансових ресурсах для реалізації проєктів з підвищення енергоефективності виражаються у мільйонах гривень (додатково – у тисячах євро із зазначенням дати та офіційного валютного курсу, встановленого Національним банком України).

Складається орієнтовний календарний план реалізації проєктів з підвищення енергоефективності на період 5 років. Календарний план визначає черговість і строк реалізації проєктів за категоріями та містить інформацію про річні обсяги реалізації таких проєктів.

Визначаються кількісні та якісні показники очікуваних результатів від реалізації проєктів з підвищення енергоефективності на кінець відповідного періоду.

За потреби, до проєкту оцінки потенціалу енергоефективності в якості додатків можуть долучатися інші документи та матеріали, які мають на меті уточнити та/або деталізувати інформацію, яка міститься в проєкті оцінки потенціалу енергоефективності.

6. Етап подання, розгляду та затвердження оцінки потенціалу енергоефективності включає направлення проєкту оцінки потенціалу енергоефективності разом із заповненими Swot-аналізами на розгляд до Держенергоефективності та Міненерго, її розгляд, з метою надання пропозицій (зауважень) щодо приведення у відповідність оцінки потенціалу енергоефективності до вимог цієї Методики, та затвердження операторами ГТС, ГРМ, систем передачі/розподілу електричної енергії.

Оператори ГТС, ГРМ, систем передачі/розподілу електричної енергії кожні 5 років до 01 березня звітного року готують проєкт оцінки потенціалу енергоефективності відповідно до цієї Методики.

Оператори ГТС, ГРМ, систем передачі/розподілу електричної енергії протягом 10 робочих днів з дня завершення розроблення проєкту оцінки надсилають проєкт оцінки потенціалу енергоефективності до Держенергоефективності та Міненерго.

Держенергоефективності та Міненерго розглядають поданий проєкт оцінки потенціалу енергоефективності протягом 30 робочих днів та за результатами розгляду надають пропозиції (зауваження) до проєкту оцінки енергоефективності або інформують про відсутність зауважень та пропозицій.

Оператор, який підготував даний проєкт, доопрацьовує його шляхом врахування або відхилення отриманих пропозицій (зауважень), та повторно надає свій проєкт оцінки із звітом про опрацювання пропозицій до того органу державної влади, який надав пропозиції.

Проєкт оцінки потенціалу енергоефективності затверджується оператором, який підготував даний проєкт.

Затверджена оцінка потенціалу енергоефективності як результат проведеної оцінки потенціалу енергоефективності надсилається оператором ГТС, ГРМ,

систем передачі/розподілу електричної енергії протягом 10 робочих днів після затвердження до Держенергоефективності, Міненерго та НКРЕКП.

Затверджена оцінка потенціалу енергоефективності опубліковується на офіційному вебсайті оператора, який підготував дану оцінку потенціалу енергоефективності, протягом 15 робочих днів з дня затвердження такої оцінки.

6. Оператори ГТС, ГРМ, систем передачі/розподілу електричної енергії розробляють плани розвитку та інвестиційні програми з урахуванням необхідності реалізації проєктів з підвищення енергоефективності, визначених у відповідній оцінці потенціалу енергоефективності.

IV. Зміст оцінки потенціалу енергоефективності

1. Оцінка потенціалу енергоефективності складається з таких розділів:
вступ;
резюме оцінки потенціалу енергоефективності;
резюме поточного стану енергоефективності;
проєкти з підвищення енергоефективності;
організація виконання та фінансування проєктів з підвищення енергоефективності;
очікувані результати реалізації проєктів з підвищення енергоефективності;
додатки до оцінки потенціалу енергоефективності.

2. Розділ «Вступ» містить стислу інформацію щодо мети та підстав розроблення оцінки потенціалу енергоефективності, взаємозв'язку оцінки потенціалу енергоефективності з іншими документами щодо планування та розвитку ГТС, ГРМ, системи передачі/розподілу електричної енергії.

3. Розділ «Резюме оцінки потенціалу енергоефективності» містить стислу інформацію щодо:
визначених цілей по підвищенню енергоефективності;
пріоритетних проєктів з підвищення енергоефективності;
узагальнених кількісних показників очікуваних результатів від реалізації проєктів з підвищення енергоефективності на кінець періоду планування;
узагальнених показників потреби у фінансових ресурсах для реалізації проєктів з підвищення енергоефективності на кінець періоду планування з розподілом за основними джерелами фінансування.

За потреби, розділ може бути розділений на підрозділи, а також містити додаткову інформацію, визначену оператором.

4. Розділ «Резюме поточного стану енергоефективності» містить стислу інформацію щодо:

поточного стану ГТС, ГРМ, системи передачі/розподілу електричної енергії;
 поточного стану реалізації відповідного плану розвитку ГТС, ГРМ, системи передачі/розподілу електричної енергії;

результатів аналізу поточного рівня технологічних втрат (витрат) та інших факторів, що впливають на енергоефективність у ГТС, ГРМ, системі передачі/розподілу електричної енергії з поясненням причин їх виникнення;

результатів аналізу рівня реалізації підходу з надання переваги енергоефективності, що визначений у розділі II цієї Методики, при складанні планів розвитку та інвестиційних програм ГТС, ГРМ, системи передачі/розподілу електричної енергії;

результатів аналізу завершених, поточних і запланованих інвестиційних програм і проєктів (у тому числі за участі міжнародних фінансових організацій), направлених на підвищення енергоефективності у ГТС, ГРМ, системі передачі/розподілу електричної енергії;

результатів аналізу обмежень для реалізації заходів з підвищення енергоефективності у ГТС, ГРМ, системі передачі/розподілу електричної енергії ;

результатів Swot аналізу;

результатів аналізу витрат і вигід для вибору найбільш економічно ефективних заходів підвищення енергоефективності у ГТС, ГРМ, системі передачі/розподілу електричної енергії;

результатів інших видів аналізу (у разі здійснення).

Оператор системи передачі та оператори систем розподілу електроенергії додатково вказують в розділі «Резюме поточного стану енергоефективності» результати аналізу показників енергоефективності діяльності керування навантаженням і забезпечення оперативної сумісності, а також доступу до мереж для споживачів (у тому числі активних споживачів) електричної енергії, у тому числі енергетичних кооперативів, приватних домогосподарств, генеруючі установки яких виробляють електричну енергію з відновлюваних (альтернативних) джерел енергії, та/або споживачів (у тому числі активних споживачів), які встановили установки зберігання енергії.

За потреби, розділ може містити додаткову інформацію, визначену рішенням оператора.

5. Розділ «Проєкти з підвищення енергоефективності» містить стислу інформацію щодо основних очікуваних показників проєктів з підвищення енергоефективності.

За потреби, розділ може містити додаткову інформацію, визначену рішенням оператора.

Більш детальна інформація щодо проєктів з підвищення енергоефективності викладається у додатку до оцінки потенціалу енергоефективності «Каталог проєктів з підвищення енергоефективності» оператора.

6. Розділ «Організація виконання та фінансування проєктів з підвищення енергоефективності» містить інформацію щодо:

установ, підприємств, організацій (у тому числі міжнародних фінансових організацій, партнерів, інвесторів), які планується залучити до реалізації проєктів з підвищення енергоефективності, визначених організаційних блок-схем реалізації даних проєктів з поясненнями;

потреб у фінансових ресурсах для реалізації проєктів з підвищення енергоефективності;

джерел фінансування реалізації проєктів з підвищення енергоефективності;

орієнтовного календарного плану реалізації проєктів з підвищення енергоефективності на період 5 років із зазначенням кількісних показників по роках;

основних потенційних внутрішніх і зовнішніх ризиків при реалізації проєктів з підвищення енергоефективності, та можливих дій щодо зниження визначених ризиків;

організації моніторингу, аналізу та оцінки ефективності реалізації проєктів з підвищення енергоефективності.

За потреби, розділ може містити додаткову інформацію, визначену рішенням оператора.

7. Розділ «Очікувані результати реалізації проєктів з підвищення енергоефективності» містить інформацію щодо кількісних і якісних показників основних очікуваних результатів від реалізації проєктів з підвищення енергоефективності на кінець відповідного періоду.

За потреби, розділ може містити додаткову інформацію, визначену рішенням оператора.

8. Розділ «Додатки до оцінки потенціалу енергоефективності» включає:

додаток «Каталог проєктів з підвищення енергоефективності»;

додаток «Вихідні дані, що використовувалися для розроблення оцінки потенціалу енергоефективності»;

додаток «Прогноз зміни цін і тарифів на енергію».

За потреби, до складу додатків долучаються інші документи та матеріали (у тому числі техніко-економічні обґрунтування проєктів, звіти з енергетичного аудиту тощо), визначені рішенням оператора.

Зазначені додатки складаються в довільній формі.

V. Порядок оновлення оцінки потенціалу енергоефективності

1. Оновлення оцінки потенціалу енергоефективності здійснюється за рішенням оператора, але не рідше ніж 1 раз на рік.

2. При оновленні оцінки потенціалу енергоефективності період дії самої оцінки (початок і кінець періоду) не змінюється.

3. Оновлення оцінки потенціалу енергоефективності відбувається з урахуванням змін стану ГТС, ГРМ, системи передачі/розподілу електричної енергії та результатів реалізації проєктів з підвищення енергоефективності.

4. Оператори оприлюднюють на своїх офіційних вебсайтах рішення про оновлення оцінки потенціалу енергоефективності та причини прийняття такого рішення та інформують про таке оновлення Держенергоефективності, Міненерго та НКРЕКП.

5. Оновлення оцінки потенціалу енергоефективності здійснюється відповідно до вимог розділу III цієї Методики.

VI. Звіт про оцінку потенціалу енергоефективності

1. Держенергоефективності, на підставі затверджених оцінок потенціалу енергоефективності формує та оприлюднює на своєму офіційному вебсайті звіт про результати оцінки потенціалу енергоефективності.

2. Формування та оприлюднення звіту про результати оцінки потенціалу енергоефективності здійснюються Держенергоефективності до 01 червня року, в якому завершено та затверджено відповідні оцінки потенціалу енергоефективності.

3. Звіт про результати оцінки потенціалу енергоефективності повинен містити інформацію на основі затверджених оцінок потенціалу енергоефективності про питання енергоефективності в ГТС, ГРМ, системі передачі/розподілу електричної енергії, зокрема, про оцінку потенціалу енергоефективності, поточний стан енергоефективності, проєкти з підвищення енергоефективності, організацію виконання та фінансування проєктів з підвищення енергоефективності, очікувані результати реалізації проєктів з підвищення енергоефективності.

За потреби, до складу звіту про результати оцінки потенціалу енергоефективності можуть бути додані додатки з матеріалами та документами, сформованих на основі даних затверджених оцінок потенціалу енергоефективності.

VII. Моніторинг виконання оцінки потенціалу енергоефективності

1. Оператори кожного року подають інформацію про результати виконання своїх проєктів з підвищення енергоефективності, перебачених в затверджених оцінках потенціалу енергоефективності, до 15 грудня року, в якому проводиться моніторинг до Держенергоефективності.

2. Інформація про результати виконання своїх проєктів з підвищення енергоефективності подається відповідно до форми звіту про реалізацію проєктів з підвищення енергоефективності, який наведено у додатку 2 до цієї Методики.

3. Держенергоефективності має право запитувати додаткову інформацію та матеріали при аналізі отриманої інформації від операторів про результати виконання своїх проєктів з підвищення енергоефективності.

4. Інформація про результати виконання операторами своїх проєктів з підвищення енергоефективності відповідно до затверджених оцінок з підвищення енергоефективності опубліковується на офіційному вебсайті Держенергоефективності.

**Керівник експертної групи
стимулювання розвитку відновлюваних
низьковуглецевих газів**

Андрій СИНЮК